

Vse življenje za socializem in mir

Stalin (Džugašvili) Josip Visarionovič se je rodil 21. decembra 1879. leta v mestu Gori v oblasti Tiflisa (Zakavkazje). Njegov oče Ivanovič je bil rodom iz georgijske narodnosti, a po poklicu čevljar ter je delal kot delavec v tovarni čevljev v Tiflisu. Mati Jekaterina Georgijevna je bila hčerka kmetov, tlačanov.

Po končani osnovni šoli starši poljejo Stalina v pravoslavni semeniščni. Neučeni pritisk na gojenje, vzgoja k špijonstvu in hlapčevstvu so naredili iz semeniščnega revolucionarno ognjice. Revolucionarni krogi vseh vrst so nastali tam.

Stalin piše: »V revolucionarno gibanje sem vstopil s 15 leti, ko sem prišel v stik s tajnimi skupinami marksistov, ki so takrat prebivali v Zakavkazju. Te skupine so imele na mene velik vpliv in so mi dale veselje in užitek za čitane tujih marksističnih spisov.

V letih 1895—1897 vodi Stalin marksistične kroge v semeniščni. Leta vstopi v Tiflis v tajno socialdemokratsko delavsko stranko Rusije, postane član skupine česme-dasi. V tem času marljivo študira dela Marksa, Engelsa, Plehanova in Lenina ter se prav po njem navdi za slednjega. V do-

Stalin - učenec in učitelj delavskega razreda

Pod pritiskom naraščajoče gospodarske krize in vplivom revolucionarnih socialdemokratskih krožkov se v letih 1900-1901 razvije v Tiflisu val gospodarskih stavk, ki privedo do vrhunca v veliki politični manifestaciji prvega maja 1901 leta. Organizator in voditelj te manifestacije je bil Stalin, Lenin je omenil to manifestacijo kot zgodovinsko dejanje za ves Kavkaz, ki je bil velik vpliv na ves nadaljnji razvoj delavskega gibanja na tem področju.

Razburjena zaradi teh dogodkov je carska policija poostila svojo dejavnost. 21. marca 1901 je policija izvedla preiskavo v fizičnem obzorju, kjer je delal Stalin. Stalin je bil prej opozorjen, da se je umaknil v ilegalo. Od tedaj pa je v oktobrske revolucije je Stalin v celosti v ilegali.

Stalinovo delo je posebno bogato na področju ilegalnega marksističnega tiska. Na Stalinovo iniciativno

slednem, dolgem in napornem študiju postane Stalin izobražen marksist.

V teh letih preide Stalin tudi na delo med delavci. Se udeležiti njihovih tajnih sestankov, sestavlja letake, organizira stavke.

»Spominjam se, — je govoril Stalin — leta 1898, ko mi je bil poverjen prvi delavski krožek v železničarskih delavnicah... Tu, med temi tovariši, sem prejel svoj prvi revolucionarni krst... Moji prvi učitelji so bili delavci Tiflisa.

23. maja 1899. leta je Stalin izgnan iz semenišča zaradi propagande marksizma. Kmalu dobi namestitve v fizičnem obzorju v Tiflisu, kjer nadaljuje svoje delo kot revolucionar.

Samo teoretično delo bi bilo brezplodno. Življenje samo je postavilo pred tajno socialdemokratsko organizacijo vprašanje agitacije množic, širjenja aktualnih letakov, stavk, zborovanj in političnih manifestacij proti carizmu. Življenje samo je postavilo pred revolucionarje naloge povezati teorijo s prakso. Stalin je med najaktivnejšimi, ki se zavzemajo za to revolucionarno linijo v ogorčeni borbi proti raznim oportunistom. V tej borbi dobi podporo naprednih delavcev Tiflisa.

se ustanovi prvi ilegalni časopis Zakavkazja, »Džugolaz« (Borba). Uvodnik v prvi številki je izšel izpod Stalinovega peresa. Pozneje je izšla še cela vrsta člankov, o katerih je dal Lenin najboljše mišljenje in so bili doprinosi leninizmu.

11. novembra 1901 je v tajnih volitvah revolucionarnih krožkov izvoljen Stalin v komitet za Tiflis. Kmalu mu komitet poveri važno naloge, da organizira v Batumi socialdemokratsko organizacijo. Z neumorno aktivnostjo se vrže Stalin na delo in že 9. marca 1902. organizira znano politično manifestacijo delavcev Batuma, ki jo vodi in ji stopa na čelu. Ob tej priliki je Stalin ostvaril enotnost stavek in politične manifestacije.

5. aprila 1902. je bil Stalin prvič aretiran, zaprt in deportiran v vzhodno Sibirijo. V njegovi odsotnosti ga izvolijo za člana komiteta socialdemokratske stranke za Zakavkazje. V zaporu in preganjanju

je Stalin ostvaril enotnost stavek in politične manifestacije.

Pod Stalinovim vplivom je tudi partijska organizacija v Zakavkazju spoznala carjeve naklepe ter zavzela linijo pripravljanja oboroženega upora — leninsko linijo. Lenin je v resoluciji opozoril vso Partijo na »dodogode na Kavkazu ter posebno podčrtal delo boljševiških organizacij Zakavkazja, ki so navedene skot najboljše organizacije v naši Partiji.

Vendar je v decembru 1905. leta oborožena vstaja porazena zaradi izdajstva menjševikov in meščanstva, ki so stopili v pogajanja s carjem. Po porazu revolucije se delegati vseh socialdemokratskih krožkov Rusije sestanejo na kongresu v Stockholmu. Tudi Stalin je

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Ob petdesetletnici je tovariš Stalin odgovoril na čestitke: »Vaše čestitke in pozdrave postavljam na račun velike Partije delavskega razreda, ki me je ustvarila in vzgojila po svoji podobi...»

Stalin je Lenin današnjih dni

je ostal Stalin skoraj dve leti. Februrja 1904. mu uspe, da zbeži in se vrne v Zakavkazje, kjer zavzame vodilno mesto.

Pod vodstvom Stalina in Džaparidze se od 13. do 31. decembra sproži velika stavka petrolejskih delavcev in sklenitev kolektivne pogodbe, prve take pogodbe v zgodovini delavskega gibanja Rusije. Stalin je rekel: »To je bil znak za slavna gibanja januarja in februarja, ki so se odvijala po vsej Rusiji. Na predvečer revolucionarnega neurja je bil to blisk pred nevihto. (VKPb)

V teh časih je bil Stalin na čelu politične in ideološke borbe kavkaskih boljševikov proti menjševikom, socialnim revolucionarjem, nacionalistom in anarhistom, proti vsem protileninskim strujam.

Iz vrste člankov v podporo Leninovih idej se posebno odlikuje članek »Kratke opazke o nesoglasjih v Partiji. Stalin piše tam: »Kaj je znanstveni socializem brez delavskega pokreta? To je kompas, ki ga pustimo v brezdeležu in zarjavi ter ga je treba vreči proč.

»Kaj je delavsko gibanje brez socializma? To je ladja brez kompasa, ki bi morda tudi dosegla nam sprotni breg, a če bi imela kompas bi ga dosegla mnogo prej in bi se izpostavila manjšim nevarnostim.«

»Združite obobe in imeli boste silajno ladjo, ki se bo usmerila naravnost k nasprotnemu bregu in bo dosegla pristanišče neposkodovano.

Lenin je večkrat v centralnem glasilu Partije, ki se je tiskalo v inozemstvu naglasil »slajno postavljeno« raznih Stalinovih člankov.

1. septembra 1904. je Stalin objavil članek »Kako obravnava socialna demokracija narodnostno vprašanje«. V tem članku se pokaže Stalin kot velik teoretik v narodnostnem vprašanju, ki popolnoma dialektično obvlada metodo marksizma. To je bil prvi članek iz cele vrste Stalinovih člankov o narodnostnem vprašanju.

Revolucionarno gibanje v Rusiji je naraščalo. Splošna stavka septembra 1905. leta je prisilila carja na popuščanje, izdal je znani emandifst, kjer je zajamčil nekatere svoboščine. Car je upal pridobiti na času, da bi pozneje svoje obljube požrl.

Pod Stalinovim vplivom je tudi partijska organizacija v Zakavkazju spoznala carjeve naklepe ter zavzela linijo pripravljanja oboroženega upora — leninsko linijo. Lenin je v resoluciji opozoril vso Partijo na »dodogode na Kavkazu ter posebno podčrtal delo boljševiških organizacij Zakavkazja, ki so navedene skot najboljše organizacije v naši Partiji.

Vendar je v decembru 1905. leta oborožena vstaja porazena zaradi izdajstva menjševikov in meščanstva, ki so stopili v pogajanja s carjem. Po porazu revolucije se delegati vseh socialdemokratskih krožkov Rusije sestanejo na kongresu v Stockholmu. Tudi Stalin je

tam in neumorno brani Leninovo linijo: »Ali hegemonija proletariata, ali hegemonija meščanstva — tako se postavlja v Partiji, v tem so naša nesoglasja, so besede Stalina v odgovor menjševikom.

množice in postaviti na noge Partijo. V grobnem mraku Stolipske reakcije je proletarski Baku nudil neverjetno sliko: borba proletariata je naraščala: po vsej Rusiji pa je odmeval glas boljševiških časopisov, ki so bili povezani s Stalinom. »Zadnji Mohikanci množice politične stavke, tako ocenjuje Lenin junaško-borbo delavcev Bakuja v letu 1908. Pod Stalinovim vodstvom postane Baku trdnjava boljševikov.

Stalin piše: »Dve leti revolucionarnega dela med delavci petrolejske industrije sta me prekalili, sta naredili iz mene borca v praksi, enega izmed voditeljev in dejanju. V stiku po eni strani z naprednimi delavci Bakuja, Vacekom, Saratovcem itd., a po drugi strani zavzet

Tako se je pričela obramba Caricina.

Stalinov vagon na tirih južno-vzhodne postaje je bil tisto srce, ki je gonilo organizirano voljo po vseh ovinkih mesta z njegovimi uradi, tovarnami in pristani, po vsej fronti, kjer so se sestavljali polki, brigade in divizije in so na mitingih vojni komisarji razlagali naloge revolucije, po vsem velikem okrožju, kjer so agitatorji in pododredni mitingovalci po vaseh, stanicah in pristanih, mobilizirali revni in srednji kmečki stan ter lomili grunratski odpor. Na tisoče voz z žitom se je vleklo proti Caricinu, črede živine so tavalje po cestah k pristanom ob Volgi...

Dan za dnem so odhajali živilski vlaki za Moskvo. Na pristaniščih v Caricinu, Černemu Jaru, Kamlišnu in Balašovu so vkrcavali na tovorne ladje živo, ribe in živila ter jih zvozlili nazvoj — proti Nižnemu Novgorodu. Severni prestolnici sta zdaj lahko nemoteno prejemali vsakdanji obrok. Grožnja lakotne smrti je minevala.

Toda vsa nevarnost je šele prihajala. Protirevolucija ni dajala niti kratkega oddiha. S koncem julija so generali Krasnova pričeli splošni napad na Caricin. Letala — nemškega tipa »Taube« — so

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

Prva ruska revolucija 1905. leta se je končala s porazom. Med prvo in drugo revolucijo je minilo 10 let najtežje reakcije in preganjanj proti boljševikom. Carizem je videl posebno v Stalinu nevarnega sovražnika. Aretacije in obsodbe so si sledile Od 1902. do 1913. je bil Stalin sedemkrat aretiran in je šestkrat zbežal. Carjevi birži so ga komaj pripeljali na novo mesto kontinuirane in že je zbežal ter se ponovno posvetil revolucionarnemu delu. Samo iz poslednje deportacije v Turkmensko v vzhodni Sibiriji ni mogel zbežati in ga je osvobodila šele februarška revolucija 1917.

1907. leta je Stalin v Bakuju kamor je bil poslan, da organizira revolucionarno delo. Kmalu mu uspe prebuditi in organizirati delavske

STALIN: izkušen voditelj v reševanju narodnostnega vprašanja

»Kaj je slučaj, v katerem je potrebno dialektično postavljati vprašanje, ta slučaj je vprav narodnostno vprašanje. To pravi tov. Stalin. Stalin je bil na koncu 1912. leta na Dunaju in ki je bila tam objavljena v začetku 1913. leta.

Tov. Stalin je bil globoko poznavalec narodnostnega vprašanja. Preučeval ga je že iz mladosti, ko je bil v borbi z zakavkaskimi narodnostmi in ki jih je udel in se je delovni učil. Kako pa naj bi ne bil globoko poznavalec tega vprašanja, ki so jo prevladali razni narodi in ki so se narodnostni boji odigrali v veliki ostri. Koko naj bi bil globoko preučevalce tega vprašanja, človek, ki je opazoval v narodnostni življenju, da so prav ti niti in pokoli dolgo časa onemogočali enotno borbo zakavkaskemu proletariatu proti izkoriščevalcem, carski oblasti za boljše pogoje življenja in dela.

Lenin je Stalina tudi iz tega stališča visoko cenil, ker je pravilno razumeval in reševal vsa sporna vprašanja, ki so izhajala iz nepoverjanja narodnostnega vprašanja. Pod Stalinovim vodstvom je zrealizirala raznorodna Sovjetska zveza v enotnostno državo, kjer so izginili vse vrste oblike narodnostnega vprašanja, kjer je vsak narod enakopraven član med enakopravnimi narodi, kjer se je najzastavljajoča narodnost dvignila na visoko kulturno, politično, socialno in gospodarsko raven. Pod Stalinovim vodstvom je Sovjetska zveza, kjer prevladuje preko 60 raznovrstnih narodov, postala prva država na svetu, ki se je na podlagi enakopravnosti, medsebojnega spoštovanja in pravilno rešitve zasluževalnih verig pravilno rešilo narodnostno vprašanje.

Vodilno načelo Stalinovega znan-

stvenega nauka o narodnostnem vprašanju je, da ima vsak narod pravico do samoodločbe, ki sama od sebe predvideva tudi pravico do odcepitve iz prejšnje državne tvorbe.

Za zmago tega načela se je tov. Stalin boril rami ob rami s tov. Leninom proti vsem sovražnikom ljudstva in odkloniščem iz marksistične linije.

Borba za zmago tega načela je trajala več let in več desetletij. Protij njej so nastopali razni socialistični frazami zakrinkani sovražniki ljudstva, ves buržoazni svet, ekstremisti, nacionalisti, likvidatorji resnične marksistične stranke, itd.

Mnogo jih je bilo, ki niso razumeli, da je narodnostno vprašanje eno izmed najbolj delikatnih vprašanj, ki jih mora delavski razred rešiti skupno z vsemi drugimi. Nekateri so ga podcenjevali, drugi pa precejevali in ga postavljali v prvo vrsto, tretji pa so ga skušali reševati skupno z buržoazijo proti delavskemu razredu drugih narodov.

Načelo samoodločbe narodov je obveljalo v demokracičnem pokretu in v vseh resničnih marksističnih partijah.

Drugo načelo, ki ga je tov. Stalin razvil po Leninu, je načelo, da se mora narodnostno vprašanje podrediti vprašanju zmage demokracije, zmage proletariata. Protij temu načelu se danes dviguje vse protijudiske sile in predvsem pa ena sile, ki bi se v službi imperializma in ki bi se vedno raše netile narodnostne boje in narodnostno razcepljenost.

Po teh dveh stalinških načelih se danes rešuje v demokracičnem svetu narodnostno vprašanje.

Povsod kjer koli je zmagovalo ljudstvo, kjer koli je bila vzpostavljena ljudska oblast in se gradi ali se je že zgradil socializem, povsod sta se uveljavila ta dva načela in so vsa sporna vprašanja rešila v mirnem in prijateljskem ozračju.

V kapitalističnem svetu pa vidimo, da imperialistični in protijudiske vlade se vedno vztrajajo na načelu zastopanja narodnostnih manjšin, zasluževanja manjših narodov in delitve sveta v vodilne in nevodilne narode, v višje in nižje rase.

Vzemi nekaj primerov. Evo ZDA, ki jih ameriški demagogi in plačani slavošpevi poveličujejo kot deželo največje svobode in demokracije; črnci so vzpostavljeni vsakemu, ki se mu zljubi poskušati na zamorski koži svoje krvoločne čustva. Ogledajo si zapadno Evropo, kjer vladajo kapitalisti: vsaka narodnostna manjšina je hudo zapostavljena in nima nikakih pravic. Ogledajo si n. pr. sedanjo Jugoslavijo, kljub temu da se njeni voditelji bahajo, da je bilo narodnostno vprašanje rešeno ekot nikjer drugega v svetu. Narodnostne manjšine so zapostavljane še huje kot v vsaki kapitalistični deželi. Vzemimo italijansko narodnostno manjšino v Jugoslaviji: nima nobenih pravic, če izzvajamo ono, da jo sedanji režim raznoroduje po mili volji in da jo

ALI JE TUDI TO

NEREDNOSTI PRI DELITVI MESA

Znano je, da so na poslednjem sestanku Organizacije združenih rodov predstavljali imperialistične sile najbolj okoreli reakcionarji: zakleti sovražniki komunizma, rabljivi mednarodnega delavskega gibanja, najnevarnejši vojni hujskači. Zato je klika Tito-Rankovića iz

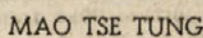
Tu so besede Neškoviča in r
čela, ki so temelj za sprejeman
v Partijo: «Da bi uspešno vod

Glavna opora jugoslovanskih
šistov je birokratski, vojaški in
licijski ter protiljudski aparat.

to - Rankovica je tipično fašistična diktatura!

(Nadaljevanje sledi)

(Nadaljevanje sledi)

ko
na
ey

ALSEI

DO
Mogočen si

Kako možat naj b

OSLUŽENI TRIBUN

nad morjem, Kontovel

GAGA
Brezhibna preča, parfemi in

n pomade,

ZORA KOSUTA - JUGOVA **BOŽIĆ**

BOŽIČNA MISEL

... kaj je pravica. — Pravica je d
eno v ljubezni in želji po miru
nel. Kmalu bo dozorel plod njihov
o zazvonili vsi zvonovi: MIR LJUD

tem polju velikanske težave, sile, ki so znale zrušiti stari ukoreninjeni fevdalni sistem in ničiti proslulo vojsko Čang Ka, so kos tudi pri ustvaritvi nove

toda
l in
n. u-
jska,
riet-

PEPI STRELA

...kamionskega parka zadostijo
bam odkupnega podjetja in por-
bam množičnih organizacij ter
stanov?

(čljudska pravica) 1 dec. 1941

